

թեան առջև Գաւառ. Ժողովը իր մէկ նիստին մէջ, աւելորդ համարած էր սպասել յանձնախումբի տեղեկագրին և վաւերացուցած էր Ուսումն. Խորհրդոյ պիւտճէն. հետեւաբար խնդիրն ինքնին փակուած կ'նկատուէր և այդ երեք երեսփոխաններու հարցազրկին կ'կորսնցնէր իր այժմեութիւնը:

Ատենապետ էֆ.ն ևս աւելորդ համարեց վիճաբանութեան գնել խնդիրը արդէն փակուած նկատելով զայն. թեր ուղիմ կարճ խօսքերու փոխանակութենէն ետք որոշուեցաւ խնդիրը փակուած համարել:

Բ.— Բարսեղ էֆ. կիւլայէնկեանի հրաժարագիրը:

Կարդացուեցաւ գրած հրաժարագիրներն թէ գաւառական և թէ քաղաքական ժողովէ: Ատենապետ էֆ.ն առաջարկութեամբ միաձայնութեամբ մերժուեցաւ երեսփոխանութենէ այդ հրաժարականը և որոշուեցաւ նամակով մը մերժել զայն, նկատելով որ Գաւառ. Ժողովներու անդամակցելն արգելք մը չէր կրնար ըլլալ յարգելի երեսփոխանին դիրքոց, և թէ տարին քանի մը անգամ զհոգեւթիւն մը անշուշտ սիրայօժար պիտի ստանձնէր, բաւ համարելով քաղաքական ժողովէ իր հրաժարելը:

Գ.— Ազգ. ընդհանուր պիւտճէ և առայս վարչութեան տեղեկագիրը:

Ապա կարդացուեցաւ վարչութեան կողմէ հասած տեղեկագիրը ազգային ընդհանուր պիւտճէի մասին: Այդ տեղեկագրով վարչութիւնը փափաք կ'յայտնէր ազգային երևուածքն տեսնել խորհուրդներու հետ միասնաբար ընդ իշտ կանոնաւորուած տեսնել և որովհետեւ արդէն չըլլան լրանալու մօտ է համեմատական քիւլտնէ մը կ'ներկայացնէր, որու վրայ իմիտելով պիտի պատրաստէր յառաջիկայ տարուան ժամանակին բերելով Գաւառ. Ժողովոյ վաւերացման ու ելնուած տին հաւասարակշիռութեամբ կ'առաջարկէր ազգային տուրքի կանոնաւոր գանձում մը հաստատել, ինչպէս նաև հակակշիռի գրութիւնը որ բաւական տարիներէ ի վեր ի գործ չըլլաւ:

Վարչութիւնը արդէն գործադրութեան ուղղութեամբ 1912-1913 թ. շատ ուշ ժողովոյ ներկայացնելուն մասին իր զանցառութիւնն ընդունելով հանդերձ իր յաղորդման պատճառներն առաջ կ'ընէր ու կ'խոստանար առաւելուն մինչև յառաջիկայ Օգոստոս 15 ներկայել Գաւառ. Ժողովոյ 1913-1914 տարուան պիւտճէն:

Պիւտճէի, հակակշիռի, մասին թեր ուղիմ բաւական երկար վիճաբանութիւններէ ետք, Ժողովը անցաւ Ազգ. տուրքի հաստատման խնդրին ու վարչութեան որոշած բարձրագոյն գումարն 250 ունը ուսուցչոյն 10 ընդունելով հանդերձ, բարձրագոյն գումարն բացառաբար 500 ընել որոշեց. որով 500, 250, 150, 100, 50, 30, 20, 10 զրոյ. որոշուեցաւ:

“ԳԱՅԻՆՈՒ” ԺԱՐՔԻՆԵՐ [146]

ՍԻՇԵԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԲԱՐՏԱՆԵԱՆՆԵՐԸ

ՍՊԱ.

ՄԱՅՐ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Բարտանան ոչ երազատես մըն էր, ոչ հիացող մը, ոչ ալ ցնորամիտ չահամոյ մը: Անիկա պարզապէս կ'ըլլէր Գաթէրինէն բուրող գաղտնիքին ազդեցութիւնը: Բայց այս մտածումները թօթափեց և ինքն ալ երազանքին իր տուրքը վճարելէ յետոյ, և նաև հասկնալով թէ չարքն ալ բարիքին պէս իր բանաստեղծութիւնը ունի, իսկոյն նորէն իր գործնական մարդու հանգամանքն առաւ և քրթմնեց:

— Թագուհի, մոգուհին, դեռ, ինչ կուզէ թող ըլլայ, կ'ըսէ որ կոմսին մէկ մագի թէլին չգալի: Որովհետեւ պիտի երթամ զինք գտնել իր Լուվրի պալատին խորը և քրտնալի թագաւորը, անժա. մանակ որը մը պիտի դարձնեմ:

Այսպէս խօսելով, ասպետը դիտելու յարմար տեղ մը փնտռեց և իբր այս, ամենէ լաւագոյն տեղը գտաւ, աւերակներն այն սայլատան, զոր փրցուցած էր

Վարչութիւնը յանձն կ'առնէր բաշխման, վանձման և միասնաբար չվճարողներու համար մասնաւոր միջոցներ ձեռք առնել, զրկելով տուրք չվճարողներն քուէարկու և ընտրելի ըլլալու: Ազգ. պաշտօններու մասնակցելու և բարոյական այլ պատիժներով, Գաւառ. Ժողովը վարչութեան յանձնեց հարկ եղածն տնօրինելու պարագաները:

Հետեւաբար Ժողովը որոշեց որ վարչութիւնն ելնուած և պիւտճէի հաշիւներն 1913-14 տարիներու համար առաւելուն սինչ և օգոստոս 15 ներկայէ Գաւառ. Ժողովին, նմանապէս որոշեց ազգային տուրք միւլում տալու պարագան, որպէսզի տարեկան աւելուածն 600 ոսկւոյ գումար մը կարելի ըլլայ գոյացնել և Առաջնորդարանի տարեկան ծախսերն անով գոցելով, ազգային կալուածներու հասոյթներն իրենց բուն նպատակներուն, այսինքն վարչութեան երեսփոխաններուն, յատկացնել:

Ապա առաջին Ատենապետ էֆ.ն մեկնած ըլլալով Բ. Ատենապետն նախորդ որոշման մը համեմատ կարգած այն երեսփոխաններու անուններն որոնք երեք անգամ բացակայած են և զանոնք հրաժարեալ հաշիւեց որք են՝ Տիարք՝ Տօթթ. Կատանդ, Ա. Աւետիքեան, Յակոբ Ալ. Ալիբար, և Մ. Լեփզլըր ու ցաւ յայտնեց որ Ժողովը կ'զրկուի այնպիսի պատուական անձնաւորութիւններէ, որոնք իրենց բացակայութիւններն չեն պատճառ բանած և գէթ նախապէս ալ գոնէ իրենց հրաժարականները չեն զրկած ժողովիս, որպէսզի Ժողովը այս կտրուկ որոշումն տալու հարկին մէջ չգտնուէր:

Ժողովը փակուեցաւ 8ին:

ՄԱՍՈՒԼ

ԲԵՅԵԼԻԻՆ.— Աւագակութեան ղեկորդ, Ռէժիէի մասին գրած յօդուածնուս մէջ ըսած էինք թէ այս վարչութիւնը գէշութեանց բոյն մը ըլլալէ զատ, աւագակութեան ղեկորդ մըն ալ է միեւնոյն տեսնել:

Բայց վարչութիւնը հողագործին իրաւունքը ունեւել վերջ մէջ մըն ալ մաքսանիւ գութեան գրգռել կը պատճառէ: Մաքսանիւ գութեան այլ իր կարգին աւագակութեան կը ծնուցանէ:

Եթէ Ռէժիէի վարչութիւնը կառավարութեան հետ ըրած իր պայմանագրութեան յարգանք մատուցանէր և երկրագործին և Ժողովուրդին իրաւանց և երկրին օգտին ու շահուն ծառայել իրեն սկզբունք ըրած ըլլար, այս հայրենիքին մէջ իր կեանքը կ'երկարէր:

Սակայն Ռէժիէի վարչութիւնը քիչ աւելուած մէջ շատ չափելու սովորեցէն բռնուած, երկրին ու հողագործին խնդր կ'անիծէ:

Ահաւաստիկ Ռէժիէի հարիւր յիսուն տն-

ակ գէշութեանց մէջ, աւագակութեան ղեկորդ ըլլալը ամենէն աւելի աչքի կը զարնէ: Այս հանգամանքը ոչ միայն երկրին անդորրութիւնը և կարգապահութիւնը կը խանգարէ այլ և հայրենիքին շատ մը կտրիճներուն տարածում մահուանը պատճառ կը հանդիսանայ:

Ասկէ առաջ Այտընի Ընթրլը գիւղէն Գօճա Մէնմէտին տունը ծխախոտ ըլլալուն վերահասու եղող Ռէժիէի վարչութիւնը, հոն օրէնքի սահմանին մէջ խաղաղութեան կատարելու համար կառավարութեան դիմելով ժանտարմա կուգէ: Կառավարութիւնն ալ այս օրինական պահանջին վրայ, Ռէժիէի ղեկորդն հետ մաս մը ժանտարմա կը խնայէ: Ժանտարմաներն ու ղօլմիները Ընթրլը գիւղէն երթալով, Գօճա Մէնմէտին տունը կը խուզարկեն և իրաւել այնտեղ կը գտնեն տասնչորս բեռ ծխախոտ:

Գօճա Մէնմէտին տունը խուզարկուելէն լուր առնող խուժը մը առնալուստ և կիրիտի ծխախոտ փախցնողներ անմիջապէս զինուելով Ընթրլը գիւղը կերթան և Գօճա Մէնմէտին տունը ելած ծխախոտները առնելու կը ձեռնարկեն:

Մաքսանիւ գութեան այս ընթացքին վերայ ժանտարմաները մէկ կողմ կը քաշուին և ղօլմիներն ու փախցնողները միանակ կը ձգեն: Դօճիները ինքզինքնին ժանտարմաներուն օգնութենէն զուրկ տեսնելով՝ գործը թեթեւ կը բռնեն և Գօճա Մէնմէտին տան ծխախոտները ղալալի միներուն կը խողուն: Այս վերջինները ծխախոտները առնելով կը փախչին:

Եւ ահա այսօր այդ մաքսանիւ գութեան օրէնքին առջև մէյմէկ հոգաբարձներ են:

Օրէնքը անոնց մասին հետապնդում կը պատուիրէ: Եւ անոնք օրէնքին այս հետապնդումէն ազատուելու համար, բնական է լեռներու գլուխը կ'ելլեն և հոն ապաւնէն կը փնտռեն: Ահա՛ ասոր համար մենք կ'ընենք թէ Ռէժիէի հոգաւորութեան ղեկորդ մըն է:

Կառավարութեան համար ամենակարեւոր կէտը իր հեղինակութեամբ օրէնքին ձայնը պատկանելի ընել գիտնալն է: Կառավարական ոյժը եթէ ուրիշ ոյժերու առաջնորդութեամբ ծխախոտներու մասին ժանտարմաներուն բռնած ընթացքը մեզի օրինակ մըն է: Ո՛վ զիտէ զեռ նմանօրինակ որ չափ պարագաներ կան:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐԱ

Զորեքարթի օր խալական նոր հիւպատոս Մ. Թօմասօ Գաթէթթի Առաջնորդարան այցելած է, բայց Առաջնորդ Մ. Հայրը նոյն ժամուս Մէնմէտին տունը գտնուելուն, այցեքարդը թողած և նոյնպէս Առաջնորդարան այցելած և այցեքարդը թողած է նախորդ փոխ-հիւպատոս Գօնթ Վիօլա տի Գամբալթօ, որ քանի մը

տունն հասնելէ առաջ, հոն պիտի մտնենք: Այս անգամ Գաթէթթին սա հարցումն կ'ունէ:

— Պիտի գա՞յ:

— Ռուսներէ լուր գայն կը դիտէր, հետզհետէ աւելցող մտահոգութեամբ մը: Ինչ որ կ'մտածեն այս մայրն ու հայրը, պիտի պարզենք, անոնց փոխանակած քանի մը խօսքերով: Ահա ինչ որ կ'ըսէ Գաթէթթին.

— Զօն քեզի որ ապահովուիս: Զեմ ուզեր որ այս գիւրը մեռնի: Զանի պիտի հարցուի որքան, հասկնալով թէ ո՞վ է, անոր հոգին մերկացնեմ: Եթէ այնպէս է ինչպէս կ'ըսեալ, եթէ անոր մէջ ճանչնալ իմ ցեղս ու արիւնս, ազատուած է: Դու հայրն ես, կ'հասկնամ, քու ըմբռնումներդ: Ես, Ռէնէ, մայրն եմ, բայց միանգամայն թագուհի եմ: Ուրեմն պէտք է խնդրեմ մայրական աղաղակները, պետական գործերն նկատի առնեմ, և եթէ այս մարդը ինձմէ հեռանայ, պիտի մեռնի:

Այս մարդը Տէօտան էր, իր զաւակ:

— Գաթէթթին, ըսաւ Ռուսներէ, որ այս տեսակ յուզումնալից վարկեաններու պատշաճութիւնը կ'մոռնար, ապրիլ թէ մեռնի, պետութեան գործերն ինչով կըրնան չահագորդուիլ: Ո՞վ պիտի գիտնայ երբէք...

օրէն իր նոր պաշտօնատեղին Թրիէսթ կը մեկնի:

— Առաջնորդ Մ. Հայրը երէկ ընկերակցութեամբ Գաթաք. Ժողովոյ ատենապետ Տիարն էֆ. Ալնանի փոխադարձ այցելութիւն տուաւ խալական նորընտիր ընդհ. հիւպատոսին և կէս ժամու չափ սիրալի տեսակցութիւն մը ունեցաւ: Նոյնպէս այցելեց նախկին փոխ-հիւպատոսին և որ. ջերթ մաղթեց:

— Առաջնորդ Մ. Հայրը նախընթաց օր ընկերակցութեամբ ծանօթ փաստաբան Նազարէթ էֆ. Ներսէսեանի այցելութիւն տուաւ Հաթիմ էֆ.ին և մասնաւոր նոր. հակալութիւն յայտնեց Պալթագարեան ծառանգական ծանօթ խնդիրը Առաջնորդարանի պահանջմանց համեմատ վերջացուցած ըլլալուն համար: Ինչպէս յայտնի է նախորդ վախճանեալ Հաթիմը սոյն խնդրոյ մէջ Պալթագարեան ժառանգորդները կուգէր հաստատել, ըստ չէրի՛ երկու վերայով, մինչդեռ Առաջնորդ Մ. Հայրը կը պնդէր թէ, ըստ Ազգ. առաջնաչնորհմանց, քրիստոնէից ժառանգորդները կը հաստատուին Առաջնորդարաններու կողմէ տրուած պաշտօնական վկայագրերով: Վախճան, եւր Հաթիմը, նեղը մնալով, Շէյխ-Իւր-Իւլաութեան հարցում ըրած էր, բայց զրոք. քաղաքար հակառակ ամէն հետապնդում, ներու մէջխնդրեց պատասխան չէր գար: Բարեբաղդաբար ներկայ Հաթիմ էֆ.ին պաշտօնի կոչուելով, իր պաշտօնավարութեան առաջին օրերուն իսկ խնդիրը քննարկեց և թէն չըստ ամենայն իրաւունք տուած էր Առաջնորդ Մ. Հօր, բայց յայտնած էր թէ իր նախորդին օրով անգամ մը մէջխնդրեց հարցում ուղղուած ըլլալով, պէտք է գալիք պատասխանին ըստ պահել: Ուրախալի է յայտարարել սակայն որ ներկայ Հաթիմ էֆ.ին, որ Առաջնորդ Մ. Հօր առաջին այցելութեան իսկ իր հայտարարութեան և արդարաւարութեան հաւատարմութեամբ տուաւ հայոց մասին համակրելի խօսքերով, այս անգամ գործնապէս կը հաստատէ զանոնք յայտարարելով թէ ինք գործի մասին կատարելապէս համոզւած գոյացուցած ըլլալով, պէտք չի տեսներ մէջխնդրեց գալիք պատասխանին սպասելու և թէ խնդիրը պիտի կարգադրէ Առաջնորդարանի վստահութեան համաձայն:

— Ետերնէի սովատանը Հայութեան հետեւալ նուիրատուութիւններն ևս եղած են. —

	Օսմ. օսկի
Յակոբ էֆ. Հարէնց	1
Սիմօնեան Եղբարք	1
Գալուստեան Փափագեան	1
Դըլճեան Եղբարք	1
Ուսանողութիւն Հոփսիմեանց վարժարանի	2.19
Ուսուցչութիւն Հոփսիմեանց վարժարանի	5 մէծիմ
Օհան Բէշիշեան	1 »
— Առաջնորդ Մ. Հայրը երէկ այցելե-	

— Ամբողջ հարցը հոն է, ընդմիջեց Գաթէթթին, խուլ ձայնով մը: Եթէ գաղտնիքը միշտ պիտի պահուած մնայ, պիտի աշխատէի մոռնալ որ օր մը այս նախարհին մէջ մէկը կ'ընար զէս ցցուել և իր թշուառութեան հաշիւը պահանջել: Այո, կ'ըսեալ թէ պիտի յաջողէի մոռնալ: Բայց ապրիլ այդ մշտապէս սպասելիքին տակ, անկարելի է: Կ'կարծես ուրեմն որ սիրտս չ'ըզուեցաւ երբոր ինձի ըսիր թէ կ'աղբւրէ: Կ'կարծես թէ առանց արեւելուս սա եղբարկացութեան հասալ թէ՛ մեռնելու երբ միայն գաղտնիք կ'պահեն:

— Այո, տիկին, գոչեց զառնօրէն աստղագուշակը, ինչու չէք ըսեր թէ անոր մահը որոշած էք և թէ զայն ոչինչ կ'ընայ ազատել, քանի որ իր հայրն անգործ է և թէ իր մայրը զատապարտած է զայն:

— Կ'կրկնեմ քեզի թէ զատապարտուած չէ... ոչ դեռ... ընդհակառակն, եթէ կուգէ, շատ քանակներուն կարգադրուի: Մտիկ ընէ, երկարօրէն և դանդաղօրէն ուսուցչական սրբի այս վիճակը: Կ'ըսեալ իրաւամբ որ իմ բաղձանքներու համեմատ կրնայ ամեն բան կարգադրուի...

Գաթէթթին պահ մը լուռութիւն մտածումը որպէս թէ չուզեր իր ամբողջ մտածումը պարզել: Բայց վարժուած էր Ռուսներէրէ առջև բարձրաձայն մտածելու: Ռուսներէրէ իրեն համար հաւատարիմ արձագանք մըն

Հ. ՇԱՀՈՒՄ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ 1894ԻՆ
ՔԱՍԱԿ 20ՆՈՎԵՐ — ԻԶՄԻՐ

1. Սմին տեսակ շոգենաներու վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւններ:
 2. Սշխարհիս ամեն կողմերու համար երթեւեկութեան համար ամսականներ:
 3. Ձեռնարկ գլխերով տոմարներ շաղկապներու փոխադրութեանց:
 4. Ապրանքներու, Քոյններու, Պակածներու յանձնում աշխարհիս չորս ծայրերը:
 5. Ստանձնում ամեն տեսակ նիւթերու, արտաճումն, ներաճումն ու թրանզիթը:
 6. Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւններ:
 7. Ապրանքներու փոխարժէքներու գանձում տեղւոյն մէջ, կանխապէս վճարմամբ:
- Դիւրամատչելի և, վստահելի պայմաններ — Հազարէ աւելի թղթակիցներ — Ամեն տեսակ գործաւորութեանց կանոնադրութիւն — Քսան տարուան փորձառութիւն — Ծանօթ հաստատութիւն:

100—26

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԵՐ. — Յառաջիկայ կի-
րակի օր Քրէմլի հանդիսութեանց սրա-
հին մէջ տեղի պիտի ունենայ երեկոյ-
նան ժամը ճիշտ 5ին, նուազահանդէս մը
Օր. Վ. Ֆինաւի կողմէ ընկերութեան
Տիւրք Ռուսէյի և Սթալի Օր. Ֆինաւի
վիճակէն Մարտիկոյ քոնսերվատիւրէն և
իր առաջին մուտքը պիտի գործէ բաւական
նիս յայտագրով մը գեղարուեստաւէր հա-
տարակութեան մը առջև: Օր. Վ. Ֆինա-
ւի վրայ գովաստում կ'ըստին զինք մօտէն
նայցող դաշնակի վարպետներն և կ'ու-
տնք թէ կերակի օր պիտի արդարացնէ
իր մասին ըսուածները: Մուտքի գինն է
15 դրոյ:

Երէկ Այ-Նիքոյա փողոց յոյն կաթնա-
վանս մը իր ունեցած կաթը եռացու-
ցած միջոցին անզգուշութեան հետեան-
քով կաթը կաթնային դուրս թափել կ'սկսի,
կաթնան խելու դիտումով կը վազէ քովը,
զիջողաբար գլուխի մագերէն ու մարմին
ուրիշ մասերէն կը բռնէ, ու իր ճշունեն-
րուն վրայ անցորդներ օգնութեան փու-
թալով կը յաջողին կրտսմեռ վիճակին մէջ
հանդանոց փոխադրել:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ. — Ներքին Գործոց նա-
խարարութիւնը 12 մարտ թուականաւ
պատերազմական զէպքերու շուրջ հեռա-
գիր մը յղած է հասակաւորութեան գոր կը
հրատարակենք ստորև:

«Ետիւրէն մէջ, ամսոյս իններորդ և
աստուերորդ օրերուն քաղաքը մասսայի
ոմբակոծուած է և հիւսիսային ճակատին
վրայ թնդանթմածիքներու կտրէ տեղի
ունեցած է: Մարտի տասներորդ օրը Պու-
տիւրի և Չաթալճայի մէջ հանդարտու-
թիւն վրդուող որ և է զէպք չէ պատա-
հած:

Երէկ Չաթալճայի մէջ թէև թշնամին
եղև վաշտ զօրքով աջ թեւերուն վրայ
յարձակում գործեց բայց բռն զինող-
ութեան մը վրայ ետ սղուեցաւ:

«Թշնամոյն շուրջ մէկ գունդի հասնող
զօր ինձեկիդէն Քատըքճոյի բերդերուն
ու յոյնչափ մըն ալ հարաւային կողմի
բերդուն վրայ յարձակեցաւ և մինչև ի-
կուն պատերազմը շարունակուեցաւ: Մեր
զօրքերը քաջաբար զինադրեցին ու իրենց
զիջքերը հաստատ պահեցին:

ՊԱՏԻՆԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՒՆԻ ՄԸ. — Այ-
վերկարով հետեանը գրուած է «Քէօյ-
լիսի մէջ:

«Մարտի տասնմէկերորդ գիշերը Նիֆի

կէօկիսի կիւղէն Պարագետար Մէմէտ
Օղլու Մուսթաֆա անունով անիծեալ
գարշէի մը, նոյն գիւղէն հայրիկի սի-
րոյն կրօնական պատերազմի գաղտնի
ուսուրներէն Պագրիս կնոջ թէսիկէն տու-
նը մանկով բռնի խեղճ կնոջ պատեր
բռնաբարելը է:

«Պատեր իր կիսնքէն բարձր բռն-
այս իւրով տիկնոջ սրտին՝ անիծեալ գա-
շէի մը ձեռքով տրտաւորութիւն ծան-
ագընով՝ ինքզինքը չուանով մը կտակէր է:

«Ամուսինը հայրենիքին համար կուրծ-
քը կրակին բացող կնոջ մը տուեր բռնու-
թեանը մտնել և անոր պատերը բռն-
րել ամենամեծ վայրագութիւնն ու ոճրա
գործութիւնն է: Մարը անպատիւ ասորի-
լէն նախամեծար համարող հրեշտական-
ման թէսիկէն այսօր սև հողերուն մէջն է:
Սակայն անիծեալ գարշէի Մուսթաֆային
տեղը բաւարը ըլլալու չէ հիմա, այլ կա-
խաղանը:

«Մէկուն պատուոյն յարձակիլը կեանք
մը վերցունելու հաւասար ոճի մըն է:
Նա այս պատերը եթէ հայրենիքի սիրոյն
կեանքը զոհելու գացող զինուորի մը վե-
րաբերի, ոճիլը կը կրկնապատկուի: Ասոր
համար կառավարութեան և արդարու-
թեան կողմէնք որ այս անիծեալ, գար-
շէի, վայրենի, եպիսկոպոսներու կա-
խաղան բարձրացունէ» (Մի' մօտեաք
«Քէօյլի» պաշտօնակից անոր հետ կախա-
ղան հանել տալու առաջարկել Հայ զին-
ւորներու կիներն բռնաբարողներն ևս
Հայաստանի մէջ: Մ. Ո.)

Թիւրքիւն մարախի համար եօթնաւ-
ս են հազար զիջ, ուղղուած է: Կուսակա-
լութիւնն այս մասին գրեց Երկրագործա-
կան նախարարութեան:

ԳՈՒՆ — ԱՏԱՅԻ կառավարական գրա-
գիրներէն Մուսթաֆայի կի, մահկանացւն
կ'ըսած ըլլալով՝ անոր տեղ որոշուեցաւ
պաշտօնէ դադարեալ Սէյիտ Ֆիքրի կի
անցունել:

ՆԱԽԸՆԹԱՅԻ օր խոհարար մը Մէյիսա-
ւէ Պողազլէն երկու օխայի չափ ձուկ
կ'առնէ և խանութ երթալու ատեն ձկնա-
րանի զէտերու կը հանդիպի որոնք ձու-
կերը կը զրաւեն ըսելով թէ մաքսանին:
զ ամ հն անոնք: Ուհարարը կը պոյ
կը կանչէ և՛ կըսէ:

«Նա այս ձուկերը ստակով ծախու ա-
ռի եկէք ձեզի առած տեղս ալ յուցու-
նեմ» կ'ըսէ: Կարեւորութիւն չեն տար:
Մարը ձուկերուն հետ մէկտեղ ձկնարան
կը տարուի ուր չկերած չխմած տուգանք
մըն վճարելով ձեռնունայն դուրս կ'ելլէ:

ՆԱԽԸՆԹԱՅԻ օր կէսօրէն վերջը քաղա-
քիս իտալիոյ նոր ընդհանուր հիւպատոս
Պ. Գառլոթթի յունաց Մետրապոլիտա-
նը երթալով՝ այցելութիւն տուաւ Միտ-
րապոլիտ Տ. Ուրտուգոմուսի և Տրոյիոյ
նոյնանուն եպիսկոպոսին: Այդ ժամուն եր-
կու եկեղեցականներն ալ բացակայ ըլլա-
լով Պ. Գառլոթթի իր այցաքաղաքը թո-
ղուց:

Ըլլայ, և որ սակայն չի կարենայ ստուեր
ածել ո՛չ Սպանիոյ, ո՛չ պապութեան. կը
հակնա՞ս, Ռոնէ՞: Հանրի գտեալս Ֆրան-
սայի թագաւոր... և ան... անխտոտ
վանելի գաւազնի՝ Նափաթի թագաւոր:

Թերևս Գաթէրին անկեղծ էր: Թե-
րևս իսկապէս կ'երազէր Մարիխաք կոմ-
սին տալ Նափաթի թագաւորութիւնը:
Բայց թերևս նաև Ռիւճիէրի նոր վար-
ժուած էր իր պատեպատ խօսքերուն մէջ
հետեիլ այս մանուշապատ մտածու-
մին, կը գուշակէր թէ Գաթէրին կուգէր
պարգապէս անող՝ միաւրեւ պատրուակ
մը ունենալ:

Ռիւճիէրի տխուրէն գլուխը թոթովեց
և երբ դրան զարնուիլը լսեց, երբ Քօր-
վէրի և Մարիխաքի ներս մտնելը տե-
սաւ, չի կրցաւ սարսուռ մը զայն իր
դուկին վրայ հետելով գողտէն շնչուածք
մը:

Սակայն Մօրվէր տուն մէջ չի մնաց:
Անշուշտ նախապէս հրաժեշտներու լու-
տացած էր, որովհետև հազու թէ կոմսը
աստղագէտին ներկայութեան հանած՝ ան-
միջապէս մեկնեցաւ: Դեռնայարկի որհա-
մէջ Ռիւճիէրի և Մարիխաք վարկեան
մը առանձին մնացին, լուռ ու սեխոս:
Աստղագէտակը բռնած էր աշտանակ մը
որ ձեռքին մէջ կը դողար:

— Բարի եկաք այս տունը, պարոն

կոմս, ըսաւ յուզուած ձայնով մը:

Մարիխաք ինքն ալ անկայազգի
յուզուածով մը տակնուվրայ եղած, չոր
տեց աստղագէտակը յուզող չիթթութիւ-
նը: Ունեարհութիւն մը ըրաւ ու Ռիւճի
էրի մէկ նշանի վրայ անոր հետեցաւ
հաստատուն քայլերով:

Երբ առաջին յարկը հասան, Ռիւճի
ոի դուռ մը հից և մէկ կողմ քաշուե-
ցաւ՝ թող տալու համար որ առաջին ան-
գամ կոմսը անցնի:

Մարիխաք արագ ակնարկ մը նետեց
իր չորագին, այս ակնարկը ինկաւ Ռիւճի
էրի ձեռքերուն վրայ:

— Մի՛ վախճաք, պարոն, ըսաւ աստ-
ղագէտակը՝ մօզուկներով այն կասկածէն
զօր կը գուշակէր իր գաւկին վրայ:

Այս վերջինը յաւանտօրէն ուսերը
վեր բարձրացուց, անցաւ, և վարկեանէ
մը ինքզինքը գտաւ Գաթէրին թագաւորին
առջև որ իր թիկնութիւնն մէջ նստած էր:

— Մարիս, խորհեցաւ երկտասարդը
բոցավառ ակնարկով մը զիտելով թագու-
հին:

— Ահաւասիկ գուշակ, խորհեցաւ թա-
գաւորին՝ առանց զէմք չարժեւորու ան-
տարբեր կերպարանք մը առաւ:

Կոմսը կը դողար:

(Շատուհանի)

ՊԵՐԿԱՄԱՅԻ ԻՆՅԱՆՈՒԹԻՒՆՔ յաջողե-
ցան ձեռքաւարել 25-րդէն թաղկացեալ
հրոսախումբ մը, որոնք երկու յոյն սպա-
նած էին յիշալ քաղաքին շուրջը:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14 Մարտ. — Այսօր կը
հաղորդուի թէ Միւս Տէրութիւնները ա-
ռաջարուեցան իսպառ մերժել այն պա-
հանջումները, որոնք Պալատեան տէրու-
թիւններէն կ'ըլլան Թուրքիոյ պատերազ-
մական տուգանք վճարելուն մասին:

ՆՈՅՆ. — Շքօտրայի զինուորական հը-
րամանատար Էսաթ փաշա կը մերժէ տեղ-
ւոյն բնակիչներուն քաղաքէն դուրս ել-
նելը արտօնել՝ առանց այս մասին իր կա-
ռավարութիւնէն հրահանգ ստանալու:

ՆՈՅՆ. — Տէրութիւնները Ալպանիոյ
հիւսիս-արեւելեան սահման որոշեցին Տիւս-
քովան և Օլսիտան:

ՆՈՅՆ. — Յունաստանի թագաւոր
Կոնստանտին որոշեց իր ընդհանուր զին-
ուորական տաղաւարը Սելանիկ փոխադ-
րել:

ՆՈՅՆ. — Այսօր Չաթալճայէն կը հա-
ղորդեն թէ օսմ բանակին ալ թիւը զօրա-
րանալով՝ պուլկար բանակին վրայ բռն
յարձակում մը գործեց:

Կըսուի թէ պուլկարաց կորուստը այս
կորկին մէջ անհամեմատ մեծ է:

ՆՈՅՆ. — Երկ պատերազմական իւ-
րոքանչիւր գծին վրայ բռն և մարդկա-
յին անհամեմատ կորուստներով կորուսե-
ր տեղի ունեցան:

ՆՈՅՆ. — Խորիւնի արեւելեան ճակա-
տը կը շարունակէ ուժակոծուիլ պուլկար
բանակէն:

ՆՈՅՆ. — Բոլանդակ կերմանական
մամուլը միաբերան կը ներքոյէ Էտիւրէի
զիւցազն պաշտպան Շիւքրի փաշան:

ՆՈՅՆ. — Օսմ. նուաւորմը Տէրքօզի
պուլկարական զիւրքերը ուժեղեց:

ՎԱՐԺՈՒՄ

Ամերիկեան վարժարանէ չրջանուարտ
Օրիորդ մը, յանձն կ'առնէ առանձին գա-
սեր աւանդել անգլիերէն և հայերէն լե-
զուներու, մասնաւորներու, փափաքողք
կրնան զիսկ ընթացող տունէս: 4—1

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ

ԱՍԱՄԵԱՐՈՅԺ

Հաջի Սիւսի փողոց Թ. 29

Արհեստին ամենավերջին կատարելու-
թիւններուն համեմատ կ'արմանէ և կը
չինէ ամէն տեսակ ակտաներ:

Ասեն օր Ժ. 9-12 Կ. Ա. և Ժ. 2-5
Կ. Ե. բացի կիրակի օրերէ: 50—14

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՅԱՆ

ԱՅ — ԵՐԿԻ ՓՈԼՈՑ

ՌԱԿԷ

Երկուշաբթի, երեքշաբթի և Չորեքշաբթի
18 19 20 Մարտ
ԿԱՆԿԻԿ

ՍԻՆԷՐԱ ԻԶՄԻՐ

ԹԱՊԱԼԱՆԻ

Տնօրինութեամբ Պ. ԱԼԷՔՍԻ ՍԻՆԷՐԱՆԻ

Անդրանիկութեան իրաւունքը 3 մաս,
զաւարդութիւն կայսեր զէմ, խորհրդա-
ւոր առեւանգումներ և ինչ:

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդհանուր պատահականություն

պահանջ, Գոյքերը եւն. աշխի է քան

Վաճառված է միևնույն պայմաններում համար աշխի քան

Այս հասկացմանը ընկերությունը կ'ապահովագրե հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատակաւոր պայմաններով:

Ազգ. Ոսկի

15.000.000

88.000.000

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրե նոյնպես ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդեմ ծովային արկածներու:

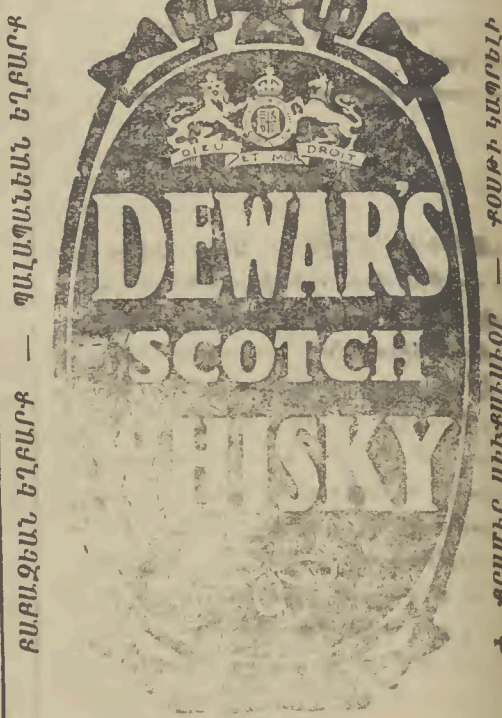
Հիմնադրված 1782 թ. Լոնդոն

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԾ ՆԱԶԱՐԷԹ ՊԱՐԻՋԻՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՖԻՆ

Կը գտնուի հետեւի վաճառատներուն մէջ.

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒՆ. ԵՒՆ.

Չիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

Բերնին ՀԱՄԸ ԳԻՏՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄՈՒՄԵՆ ԵՒՈՂՁ ՊԱՆԵԼ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամեն բանի մէջ փափկաճաշակ և բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, բնաւ կերած իւղերուն ուշադրութիւն չեն ընել, կարգ մը ծախուած բաժնի պակի և պիտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրեւ կաղաւթիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առնին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախաւ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքն ինքն պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէններու և ալ տնտեսներու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փնտրեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի ետև Ազնաւորեան վողոց Թիւ 7, ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍՅԱՆԻ տունը:

125-21

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՅՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ Թ. 38 ԻՋՄԻՐ

Դեկտեմբեր 29 - 30 - 31 և յաջորդ օրերը

Սաքեր 1000 հատ

Տօներու առթիւ պիտի վաճառուին վաճառատանս մէջ կանանց համար յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստուած Տրաքալ-բուսիէրներ, չուլագիւններ, տրախ վրայ միլիթէր սաքեր, անմրցելի գիւնեղներ:

Ունինք նաև

Հուլիսի և Բիւլի վրայ պատրաստ բալթօներու ճախ տեսակ մը, կ'ընդունինք նաև ապսպրանքներ:

Փութացէք ԱՌԻԹԵՆ Օգտուիլ

125-54

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՔԱՄԵԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ ՎԱՐՈՒԹԵՆ)

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Գարնան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակի ապրանք, որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նորաձեւակները: Գիւնեղաւոր անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու առկուտութիւն անմրցելի են Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՑ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադրված 1790 թ. Լոնդոն

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5,000,000

Վաճառված Ապահովագրեալներու

> 42,000,000

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒՂ. Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ և ամեն կը կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպաստաւոր պայմաններով: ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ. Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեղութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեան ապահովագրութիւն են. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար գիւնի:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընդհ. Գործակալ

ԼԷ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱԿՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատու 1867 թ.

Առանձնայատուկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ճայտոր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Փր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածքաց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ. Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով,

Որոշ պայմանաւորումով կամ հասոյթի մը վճարման անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնք. 30% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք:

Բօլիան. Կայմաններն ամենէ նորագոյններն են և ամենէ առատաձեւն:

Տեղեկութեանց համար գիւնի ընդհ. գործակալներու

ՓՈՒՑՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻԳՁ

Քիւլիս Գաղութ օղլու խան

ԼԷ ՔՐՕՎԵՆՍ ՌԵՒՆԻՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք գիւնի իզմիրի և չըլակայից ընդ. գործակալ:

ՍԱՀԱԿ ԿԻԼՊԷԿԵԱՆԻ

Բաղաժ նազարէր Թիւ 3